

2011

For den ny pramjæger

Torben N. Jensen (Greyhawk)

www.strandoghavjagt.dk

11/10/2011

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Inspirationskilder	4
Prammen.....	5
Anker og ankertov.....	6
Lokkeænder	8
Lokkeforankring	9
Lodder og liner	11
Transport af lokkere.....	14
Transport af pram	15
Udlægning af lokkere	15
Reparation af lokkere.....	17
Tilrigning af båden	17
Personlig udstyr	18
Gevær.....	18
Beklædning	19
Diverse	19
Rensning af gevær.....	21
Patroner	21
Hvor må man jage?	22
Forberedelse og tilberedning af vildt.....	23

Indledning.

Der er mange spørgsmål som skal besvares inden man når fra idefasen til et projekt sættes i søen. Det samme gælder for det at blive strand og havjæger. Et tidligt efterår i 2011 stod jeg med tanken om at få skudt gang i jagten igen. Jeg havde haft jagttegn i 18 år, men uden venner eller bekendte som dyrkede jagt forblev det i det små. Men efter vi fik købt hus, så bød tanken sig på igen, og efter en snak omkring jagt og især pramjagt med den tidligere ejer af huset, så bestemte jeg mig for at gøre noget ved sagen.

Men der er mange ting som skal falde på plads inden man tager første tur på vandet, især hvis man stadig ikke har venner/bekendte som dyrker jagten. Mit første skridt blev at tage kontakt til en gammel ven som jeg viste havde dyrket en del pramjagt i Ringkøbing fjord, men efter studiestarten i Århus, havde lagt det lidt på hylden. Det kom der to råd ud af;

- 1) Tag på skydebanen og fald i snak med andre jægere
- 2) Læs Kim Worm's bog; *Håndbog i strand- og havjagt*

Begge ting blev gjort og det satte sving i tingene. Men strand og havjagt er som et løg, hver gang man får svar på et spørgsmål, giver det anledning til det næste. Hvad skal man have af tøj? Hvilken pram? Hvordan håndterer jeg lokkeænderne? Hvordan..... Jeg har brugt mange timer på at læse på forums, skrive, ringe og snakke med andre jægere for at få nogle svar på de spørgsmål jeg tumlede med.

Dette dokument er et forsøg på at lave et "starter kit" for nye pramjægere. Et dokument hvor jeg har samlet de svar, jeg har fundet på mine spørgsmål. Det er ikke et dokument med svar på det hele, men et resume af, hvad jeg har læst om emnerne ude på strandoghavjagt.dk, suppleret med links og andres erfaringer, som udvider på emnet. Vedrørende de links, som er anvendt i dokumentet, så er de indsat med samme overskrift, som indlægget på strandoghavjagt.dk. Det vil sige at hvis det kommer der til at linket ikke virker, så kan man anvende søge funktionen på forummet og finde dokumenterne via overskriften.

Generelt kan siges at megen viden kan findes via undermenuerne på strandoghavjagt.dk, og mere viden vil blive ved med at blive lagt derind. Så står du med et spørgsmål, så tjek de links først.

Lad dig ikke skræmme af alle de overvejelser og tanker som jeg har haft, og som du får et uddrag af nedenfor. Har du en pram og et gevær og 10 malede ½ liters colafasker til lokkere, så kan du sagtens drage på jagt, og skyde ænder!

Inspirationskilder.

Jeg kunne såmænd godt have lagt dette afsnit lige under indledningen, eller måske i forlængelse af samme, i kraft af at nedenstående var med til at sparke liv i gnisten, som blev antændt den efterårsdag i 2011, og som bragte mig dertil hvor jeg er i dag.

I min indledende søgning efter oplysninger, var ét af de første stop YouTube. Der er et væld af videoer omkring træk, hav og kravlejagt, men mange fokuserer blot på selve skydningen af fugle, hvilket, for mig, hurtigt blev mindre inspirerende at se på. Men så faldt jeg over et par videoklips af laurids87, som viste nogle sociale aspekter af jagten og hånden på hjertet, så fanger det hovedessensen i det jeg forstår og forventer ved jagten. Fugle, flot natur og hygge, og jeg tænkte "det der må jeg da prøve!" Se dem her;

[trækjagt på sortand og ederfugl](#)
[morgentræk på dykænder](#)

Samtalen med Claus Lind Christensen ledte mig også på sporet af to udgivelser han har lavet. En bog med titlen; "*kom i gang som strand- og havjæger*" og DVD'en "*Trækjagt på dykænder*". Begge er rigtig gode kilder til information, men står man og har valget mellem Kim Worms bog og bogen af Claus Lind Christensen, så ville jeg vælge bogen af Kim Worm, da den kommer lidt bredere omkring emnerne. Vil man have en kort og præcis introduktion til det væsentligt indenfor strand og havjagt, så er Claus Lind Christensen's bog dog særdeles god. DVD'en er har ligeledes været en kilde af information, da den tager mere teoretiske temaer op end de videoer man kan finde på You Tube.

Men der er rigtig mange videoer, som kan give små hints of fif til forbedringer, udstyr og metoder. Snup en søgning på Laurids87 og Theextremehunter, så er du godt i gang.

Som kan ses af de links, der er listet i dokumentet, så har min primær kilde til information været strandoghavjagt.dk. Men det er absolut ikke det eneste sted på nettet hvor inspiration kan hentes....det er blot det sted hvor mest information er umiddelbar tilgængelig.

Og hvis du har interesse i at høre hvordan mine første jagter gik, hvilke fejl jeg begik, så er det også der mine beretninger ligger. Forhåbentligt kommer der mange flere af slagsen.

Link

[Første pramjagt](#)
[Anden pramjagt](#)
[De første fugle](#)

Prammen

Ret naturligt vil et af de første spørgsmål som presser sig på, være prammen. Og en pram er ikke blot en pram. Der er utrolig mange mulige pramme at vælge imellem, og står man at skulle købe en pram, så skal man lige pludselig til også at tage stilling til hvilken type jagt man skal dyrke, hvilket i sagens natur kan være en anelse besværlig, hvis man stadig har sin første tur på vandet til gode!

Selvom jeg havde læst en del på nettet på diverse fora, så var jeg stadig meget i tvivl omkring hvilken pram jeg skulle investere i. Mens jeg nu kikkede rundt på diverse hjemmesider, så faldt jeg over en sætning på Danmarks Jægerforbunds hjemmeside: "vil du i gang som strandjæger, så søg råd og vejledning hos DJ's strans- og havjagtskoordinatorer"

Så sagt, så gjort. Jeg fandt listen over koordinatore og så at Claus Lind Christensen kom fra Vejle, hvilket var mit farvand. Jeg ringede derfor til Claus for at få lidt input til mit forestående pram køb. Claus var utrolig hjælpsom, og meget engageret i at få mig godt i gang med mit nye forehavende. Vi kom derfor langt omkring i vores samtale og rundede både pramme, pramjagt og jagt generelt, og jeg havde efter samtalen en god fornemmelse af hvilken pram jeg ville købe.

Et godt råd, som jeg fik af Claus var, at melde sig ind i en jagtforening, som allerede har pramme. Derved får man, for det første, mulighed for at prøve forskellige pramme, for det andet får man mulighed for at møde andre jægere og trække på deres erfaringer. Men vil man nu gerne selv have en pram, så er der nedenfor et link til en tråd på strandoghavjagt.dk som tager emnet op til diskussion.

Selv endte jeg med at købe en Jafi. Mest på grund af at jeg bor omkring Vejle fjord hvor det hurtigt kan blive dybt, og jeg ikke havde nogen anelse om hvilken type jagt jeg ville forsøge mig med. Som jeg også diskuterede med Claus, så er Jafien en god allround pram, som dog er hverken eller. Den kan bruges til træk, og til kravle, men er ikke specialiseret til noget af det. På strandoghavjagt.dk er der en oversigt over både og hvilken type jagt de egner sig til. Det giver et godt udgangspunkt for ens søgning på [guloggratis](http://guloggratis.com) samt dba.dk.

Link

[Hvilken pram....??](#)

[Jagtbåde](#)

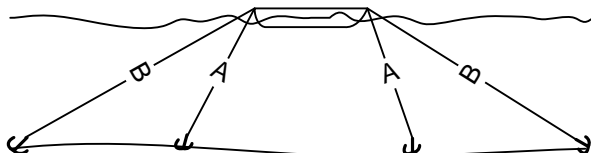
Anker og ankertov

Så var prammen i hus. Men den skal jo gerne ligge stille når man skyder efter ænder. Så hvordan bør man tøjre den? Hvor lang skal ankertovet være og hvor mange kg skal ankeret veje for at holde båden stabil?

Ideen er at man ligger på et langt tov med et anker i begge ender. I midten af tovet er en flyder, og på prammen er der et par "frølar" eller clamcleats, som holder ankertovet. Metoden tillader at man hurtigt kan løsne prammen fra ankertovet for at komme ud til skudte ænder, og med en flyder på midten hvor man skal ligge, så kan man hurtigt finde tilbage til positionen igen. Nedenfor kan man se hvordan en clam-cleat ser ud, og hvordan den fungerer.

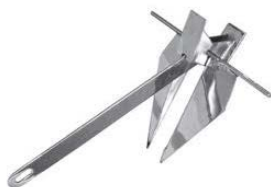
Længden af ankertovet afhænger af hvor dybt vand man ligger på. Hvad man ønsker er at den vinkel som er mellem anker og båd er tilpas spids (B) til at ankeret kan få fat i bunden og holde båden på plads. Hvis vinkelen bliver for stump (A) så risikerer man at båden begynder at drive da prammen kan få ankeret til at løfte frit af bunden.

Typen af anker kan man også diskutere. Personligt benytter jeg mig af et billigt foldeanker fra Bauhaus, mens andre sværger til de lidt dyrere Danforth, eller plov ankere, som begge bider bedre i bunden.

Plov

Danforth

Dræg/folde

Vil man primært ligge på lavt vand så kan 12-15m ankertov være nok, men mange bruge et ankertov på 30m hvis de også dyrer jagt på de lidt dybere vandstande hvor man ikke længere kan vade rundt. Tykkelsen af ankertovet bør være omkring de 10mm, da tyndere kan både filtrer mere og derudover kan skære mere i fingrene når man hiver ankrene ind. 10mm krydsflettet polypropylen er et rigtig godt alternativt til Bauhaus modellen, og så koster det kun omkring 5kr. meteren.

Hvis man gerne ligger på vandet i lidt hårdere vejr, og oplever at båden hugger i bølgerne når den river i ankertovet, så kan man med fordel knytte et par meters kæde i ankertovet, eller eventuelt anvende et par meter elastiktov. Det har samme funktion som kæden, det vejer blot ikke så meget. Begge løsninger er beskrevet i linket nedenfor. Montering af ankeret på linen kan ligeledes ske på forskellige måder, her er CHC's metode, hvor han laver en løkke på ankertovet, trækker løkken gennem ankerøjet, og dernæst ankeret gennem løkken.

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Midt på ankertovet monterer man en flyder, så man kan for det første kan få fat i tovet igen uden at skulle hente et anker op, og for det andet, hurtigt finde tilbage til punktet hvor man skal ligge. Som det kan ses nedenfor, har Carsten både anvendt et par flydere samt en lokker. Personligt havde jeg hverken overskydende lokkere eller flydere, så efter det forhåndenværendes princip blev det til en gammel tom terpentin dunk. Ikke så fancy, men den flyder. Snoren er den billige fra Bauhaus, og den bliver skiftet ud med en lidt dyrere og blødere version. Eksempelvis 10mm PP line, som nævnt ovenfor.

Kilde: Torben N. Jensen

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Link

[Anker og ankertov](#)

[Bølgegang og vind..](#)

Lokkeænder

Hvilke, hvor mange og hvilken producent er det første spørgsmål, og måske det letteste at svare på, for det kommer jo an på hvad man vil jage ;). Men ofte vil man have et eller andet budget man ønsker at holde, og det sætter jo begrænsningerne både mht. antallet af lokkere, og producenten. Som alt andet, er der for og imod. Kina-lokkere er billige og man kan få mange for et beskedent budget. Sportsplast og dkwai er dyrere og holder bedre, men om ænderne kan se forskel, er der delte meninger om. Oversize lokkere syner af mere og vil i teorien kunne ses fra længere afstand og derved fange ænders interesse for et større areal. Men, med så meget andet, så er det vigtigste at man selv tror på tingene, hvis det skal fungere.

Eftersom jeg stadig er nystartet, og på den front er på ret bar bund rent erfaringsmæssigt, så har jeg tilladt mig at gengive en del af en mail jeg fik fra Carsten Holm Clausen, som kan siges at indeholde essensen af hans erfaringer med hensyn til antal lokkere.

"Med hensyn til antal lokkefugle... tjaa startede selv med 10 gråænder... og det er bedre end ingen. Købte så senere 10 hvinænder. og senere 10 pibeænder..osv. Og der står stadig lokkefugle på ønskesedlen efter alle disse år. Har i dag: ca. 40 gråænder, 15 krikænder, 4 flydende gæs, 17 brunnakker. 40 hvinænder, 24 edderfugle, en rotorand og de sidste her bruger jeg sjældent, to store skalleslugere og to gråænder med vinger.

Min oplevelse er at ænder slår bedst på lokkefugle af egen race, men har man ikke lige dem der som er et must... må man jo bruge det man har. Det er i alle tilfælde synd at blive hjemme af den grund.

Fejl og mangler... har alt for mange gråænder. Bruger aldrig mere end 22-23 stk. da jeg ofte har alle brunnakker, krikænder og gæs med. Bruger næsten aldrig mine hvinænder... da jeg er løbet træet i at spise hvinænder. Men de er rigtig spændende at jage, kan dog godt finde på at have et par striber med år jeg er på edderfugletræk.

Mangler:

Jeg har 4 striber af 6 stk. edderfugle, jeg vil gerne prøve 6 striber af 5 stk. i stedet.. så der står 6 stk. edderfugle på ønskesedlen 4 flydende gæs mere ville også være godt.. selv om jeg ikke ved hvor jeg skal have dem i prammen."

Man kan altid diskutere hvor mange lokkere man "skal" have med ud, tror det er meget områdebestemt og traditioner. Nogle steder er det normalt med mange lokkefugle 70 -100 stk. andre steder betydeligt mindre. 20-30 stk.

Min flok består som regel af 36 til 40 stk. til dykænder og ca. 50 stk. til svømmeænder. Om jeg ville have flere med hvis jeg havde pladsen i prammen.Hmm... nej det tror jeg ikke. Valget af lokkefugle der kommer med er afhængig af hvad det er for fugle som er i området for jagten."

Carsten startede med 10 lokkere, og som jeg skrev i indledningen, så kan 10 farvede colaflasker også udgøre starten på karrieren. Det vigtigste er at man kommer på vandet! Jeg købte selv 20 hvinænder og 10 edderfugle. Edderfuglene komme jeg nok ikke til at bruge som andet end blikfang, da jeg stadig jager på forholdsvis lavt vand (30cm->6m). Men igen, hvilke ænder man skal købe komme jo an på hvilke ænder der trækker i dit område. Her er det igen en rigtig god ide at tage fat i lokale jægere. Enten møde

dem på skydebanen, eller tage fat i den lokale jagtforening. Eller bedre endnu..kombiner det med et smut ud med din kikkert ☺

Link

[hvilke lokkeænder?](#)

[Kan må lægge for mange lokkeænder ud?](#)

Lokkeforankring

Men når lokkeænderne er valgt, så er der jo et spørgsmål om hvordan man så forankrer dem, så man let kan lægge dem ud, samt sikre at de ikke svømmer væk. Og så har vi balladen for en ny jæger, for der er lige så mange metoder, som der er jægere. Så derfor vil jeg hurtigt slå fast, at der IKKE er én ultimativ metode til at hæfte lokkere og lægge lokkere ud på! Stjæl hvad du kan fra andre, og find frem til din egen metode. Overordnet set er der tale om 2 metoder hvor indenfor, der er mange afarter.

Én metode benytter sig af at have flere ænder pr lod/anker (hovedline), og en anden benytter sig af kun at have et lod pr and. Jeg er selv startet ud med et mix af de forskellige metoder, og jeg forventer at blive ved med at mixe metoderne, indtil jeg finder den, som passer mig bedst. En rigtig god guide til begge løsninger kan findes under udstyrslinket på strandoghavjagt.dk.

Link

[Lokkeænder](#)

Hvor lang skal hovedlinen være? Hvordan hæfter man ænderne på linen? Hvordan forhindrer man linen i at filtrere? Hvor meget vægt skal der til for at holde dem? Hvor lang skal ankerlinen til hovedlinen være?

Mange af disse spørgsmål har du allerede fået besvaret i linket ovenfor, men der er et par yderligere links til debatindlæg om emnet, som kan svare på flere af dine spørgsmål. Artiklen ovenfor fortæller om et hovedlinesystem med brug af 3-vejs svirvler og ringe til at køre på pinde. Et alternativ til dette kunne være brug af 2mm monofil line og [Dropperloops](#). Princippet bliver således det samme, men uden brug af svirvler og ringe. Monofil linens tykkelse gør at den er forholdsvis stiv, og derved ikke filtrer så let. Et alternativ. Mangler dog stadig at afprøve dette princip.

Jeg benytter mig selv primært af hovedline princippet, men har også 5 edderfugle på egne lod blot for at teste funktionaliteten.

Jeg havde først store løkker på linerne fra lokkerne til svirvlerne, da jeg ikke havde splitringe. Det fungerede men i kraft af at min "ring" var lavet af snor, så var det lidt mere besværlig at "sy" dem på pinden og det hele blev meget lettere da jeg fik fat i nogle ringe. Disse er dog ikke af rustfrit stål, da jeg som sådan stadig er i udviklingsfasen og er nærig af natur...så den investering må vente. De ringe jeg bruger er blot nøglerings splitringe som kan købes for omkring 1 kr. i den lokale smykkebiks eller på nettet.

Kilde: Torben N. Jensen

Kilde: Torben N. Jensen

Det virker fortrindeligt. Men skal disse hovedliner på stænger, så investerer jeg i ringe. Det gør indsamlingen lettere. Man kan måske undre sig over at man har ringe for hver 50cm, da man ikke vil lægge ænderne så tæt. Men ved at have ganske korte intervaller mellem ringene så hindrer man at de filtrer. Og nå man så sætter lokkere på, så springer man jo bare over nogle ringe. Det giver også muligheden for hurtigt at ændre den indbyrdes afstand mellem ænderne.

Kilde: Torben N. Jensen

Kilde: Torben N. Jensen

På de liner hvor jeg ikke benytter mig af at samle hovedlinen op på en pind, anvender jeg det andet princip beskrevet i artiklen "lokkeænder", som der er linket til ovenfor. Hovedlinen er viklet om ænderne og hæftet med en elastik/gummiring. Det virker også fint. Det har svære ved at filtrere under transporten, men jeg synes at indsamlingen og udlægningen tager længere tid (på nær hvis der er filter på pindene☺).

Nedenfor er et par billeder af Carstens hovedliner, som er det samme som jeg anvender, på nær at jeg ikke har et fast lod på linen, men et loop hvor jeg kan montere et anker.

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Snoren som jeg anvender til hovedlinerne er en 3mm PP krydsflettet line fra Daconet (link nedenfor) Det er line som anvendes i fiskeriet, så jeg forventer at det holder. Det kan man købe på ruller som vist nedenfor. Linen på billederne her er dog en 2.5mm line, som anvendes af Carsten. Der var en diskussion på forummet hvorvidt farven på linen havde betydning for om ænderne ville slå på lokkerne, og jeg synes at mindes at resultatet blev at ingen har en anelse. Så indtil modsat er bevist, ignorer overvejelser omkring farvevalget.

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Link

[plastik "karabinhager" hvor?](#)

[Hjælp til montering af lokkere?](#)

[Hovedline](#) (ekstern link til Daconet)

Lodder og liner

Hvor lange skal linerne være til lokkerne? Hvor meget bly skal der til for at holde lokkerne? Kan man bruge andet end tøndelodder?... Ja da. Dåser med beton, store bolt og hjemmesmeltet lodder støbt i en gammel æbleskivepande. Kun fantasien sætter grænser.

Man kan også bruge andet end blylodder. Eksempelvis har en bruger; Martin (mavo01) benyttet pirke, hvilket har fungeret fortræffeligt. Og er man en ivrig pirkefisker, så er det jo dobbelt bonus.

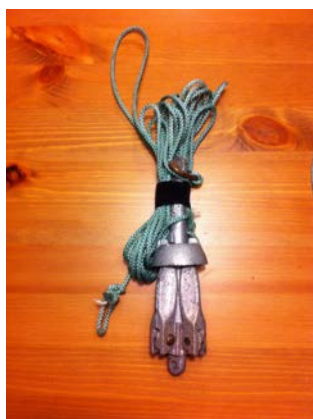
Kilde: Martin (Mavo01)

Kilde: Martin (Mavo01)

Vægten på lodderne kommer igen an på hvor dybt vandet er der, hvor du ligger, og hvor mange ænder du smider på samme lod. Men omkring 250g til svømmeænder på lavt vand og op til 400g pr and på dybere vand er hvad man kan læse på strandoghavjagt.dk. På mine enkelt lokkere anvender jeg 250g lodder, som er banket flade så de ikke ruller på bunden. Derudover er der monteret en løkke samt en gummiring, så loddet kan monteres på linen med karabinhage, samt hæftes på lokkeanden under transport. Nøjagtig på samme måde som med hovedlinerne. At have øjer på lokkerne giver også mulighed for at tilføje et lod hvis det skulle være.

Til mine hovedliner bruger jeg selv de billige 700g ankre fra bauhaus/biltema. Hvilket måske er lidt i overkanten, da 450g tøndelodder pr line anvendes af flere. Personlig valgte jeg ankre, da de var umiddelbart tilgængelige i Bauhaus da jeg alligevel var på shopping, og, og dette var det mindste anker jeg kunne få. Jeg har en 8m line i ankeret og en karabinhage foroven. Den kan jeg så hæfte i enden af mine hovedliner. Til at holde styr på ankerlinen har jeg kreeret mig nogle velcro-bånd som kan holde styr på line og anker.

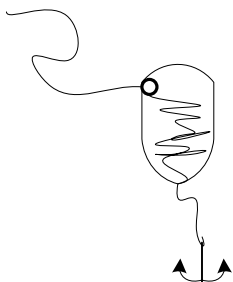
Kilde: Torben N. Jensen

Kilde: Torben N. Jensen

Jeg er også i gang med at få lavet nogle kasteposer som et alternativ. Ideen anvendes mange steder og går dybest set ud på at du har en pose hvori alt din line ligger og i og når du kaster posen, løber linen ud.

Grundideen er simpel, og når man putter linen i posen, så er et ikke noget med at man vikler line op og putter den i, men at man blot skubber, putter den i efterhånden som man får den i land. Da ingen af lineenderne på noget tidspunkt kommer i posen, vil den "aldrig" filtrere. Min ide er lidt som vist nedenfor.

Kilde: Torben N. Jensen

Når disse er lavet og testet vender jeg tilbage med en konklusion ☺

Med hensyn til linelængden så snakkes der om 1/3 længere end den dybde man ligger på. Igen giver dette mulighed for at få en mere spids vinkel mellem lokker og lod. For her gælder samme princip som mellem båd og anker. For en stump vinkel, og man risikerer at loddet løftes af bunden hvis bølgerne går lidt højt. Har kun én gang oplevet at fugle er "svømmet" væk, men det var fordi at ankerlinen ikke kunne nå bunden! Lå på 5-6m vand, men havde glemt at mens mine hovedliner havde 8m ankerline, så havde mine enkeltlokkere kun en 4m line påmonteret ☹

Link

[Synk til lokkeænder?](#)

[Lodder til lokker...](#)

[Pirke og lokkeænder](#)

[lokker](#)

[hvor mange gram bly til enkelt lokkere?](#)

[Tips til lokkere](#)

[eksempler på blylodder.](#)

[Snor til lokkeænder](#)

Transport af lokkere

Nød lærer nøgen kvinde at spinde, er der et ordsprog der går, og tro mig... du vil lære at spinde! Jeg har i skrivende stund 5 trækjagter under bæltet, og den primære erfaring jeg har gjort mig i min spæde start, er at organisering og minimering er gyldne regler. Jo mere plads du optager med dunke, kasser, sæder, termokander, jo mindre plads er der til lokkeænder. Jeg havde for eksempel en kasse i båden som indeholdt mine ankre til hovedlinerne, og var i bund og grund glad for ordningen... men ved afskaffelsen af kassen, var der plads til 10 ekstra lokkeænder under fordækket! Og det giver jo anledning til at ekstra miniprojekt vedr. opbevaring og transport af ankre og lodder ;)

Kilde: Torben N. Jensen

Mit primære problem er at jeg gerne vil have alle ænder over vandet. Har man musklerne til det, så kan man jo i princippet blot putte alle lokkere i en stormasket sæk, og slæbe den efter prammen. Men det har følgelig en stor vandmodstand så du skal arbejde hårdt for at få fremdrift. Det er jo godt nok når det er stille vejr, men hvad hvis der er omslag i vejret? Tager vinden til, og det tilmed er fralandsvind, så er øget vandmodstand ikke noget man ønsker. Derfor arbejder jeg stadig med at få alle lokkere fri af vandet. Et tiltag var en reorganisering af tingene i båden, dernæst fattede jeg en boremaskine og et metalbor og hæftede nogle elastiksnore på for og bagdæk for at kunne holde på ænderne. Man kunne også overveje et camouflage net i elastik. Andre bruger karabinhager til at hæfte ænderne på båden. Store sække er endnu et andet alternativ.

Selve transporten bliver også påvirket af om lokkerne transporteres med eller uden snor. Eksempelvis ved brug af hovedline, så kan man vælge at koble alle ænder på hovedlinen hjemmefra og så transportere det samlet. Eller man kan vælge at transportere lokkerne løst og så koble ænderne på linen når man lægger lokkerne ud.

Link

[Lokkeænder \(mange\) i en skydepram](#)

[Transport at lokkeænder.](#)

[Kraftige sække](#)

[Line + lokker = bøvl!](#)

Transport af pram

Hvis man ikke ønsker at smide prammen permanent i vandet, eller hvis man ønsker at have en vis mobilitet, så skal den djævel jo også transporteres. Det mest nærliggende er at bruge en bådtrailer. Den har rullere påmonteret og dette gør det let at få prammen på og af traileren. Men de koster også en del, og der er ikke så mange anvendelsesmuligheder ud over at transportere prammen. Selv bruger jeg naboens trailer. Det er billigt! Pt. foregår min transport ved at løfte snuden af prammen op på traileren og så trække båden op. Lyder hårdt, men det er mere teknik end muskler har jeg fundet ud af.

Men jeg overvejer at få anskaffet mig min egen trailer. Måske en gammel Camplet, da den er lavstammet. Inspiration til tilrigninger af traileren kan ses via de links nedenfor.

[Link](#)

[Trailer](#)

[Hvilken trailer](#)

[trailer/ophallervogn](#)

Udlægning af lokkere

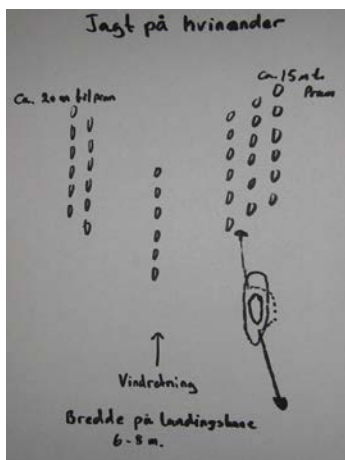
Så er prammen i vandet og man ligger derude og skvulper rundt. Man retter blikket mod vandet...kigger lidt ned til lokkerne og tilbage til vandet....skal man blot smide lokkerne ud med løs hånd? Driver man ikke væk mens man sidder der og roder med lokkelinerne? Hvad med ankerlinen som båden hægtes på til sidst?

Der er et par rigtig gode indlæg som beskriver processen i at lægge lokkere ud... mangler stadig en video-guide til formålet... men det er der nok en eller anden som skal byde ind med på et tidspunkt.

Ligger man på det dybe vand hvor man ikke kan vade rundt med lokkerne, så er den typiske procedure at man smider hovedankeret, lader prammen flyde med vinden til enden af ankertovet. Man beholder det sidste anker i båden og derved fastholdes prammen i position. Herefter påbegynder man at lægge lokkerne ud.

Formationen hvori man skal lægge lokkerne er endnu et af de store spørgsmål og her er der igen folk der sværger til den ene eller anden metode. Jeg har personligt tænkt mig at prøve lidt af hvert, og så finde den metode som er lettest, eller den metode som giver det bedste resultat for mig. Igen tror jeg det kommer an på hvad man selv tror på virker. Tror man ikke på det man laver, så kan resultatet være nok så godt, for enden bliver at man tror den anden metode ville have givet flere ænder!

I diskussionen vil jeg gerne fremhæve artiklen; *Jagten og indlægget "Transport af lokkere på pinde"*. I artiklen er der rigtig gode illustrationer, så man får et visuelt indtryk af hvordan lokkere og pram ligger i forhold til hinanden. I indlægget snakkes der også om formationen, men her leverer Carsten Holm Clausen også en step-by-step gennemgang af udlægningsprocessen, hvilket er guld værd. Han leverer også et bud på hvordan lokkerne kan ligge i forhold til hinanden. Carsten har alle hans dykænder på liner, mens svømmeænderne er med en and eller to ænder pr lod.

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Der kan læses om U-formationen og hvordan båden ligger i forhold til denne i indlægget; *formation af lokkere???*.

Som jeg har skrevet ovenfor, så har jeg selv 20 hvinaender og 10 edderfugle. Jeg smider mine hvinaender i 4 baner, to til min venstre side ganske tæt på hinanden 2-3 meter mellem linerne. 2 ligefrem og til højre, således at jeg ligger på linie med de 2 liner til højre side. Derved får jeg et hul til min venstre side som ænderne gerne skulle lande i. Men for mig er der heller ikke kommet så meget praktisk anvendt teori indenfor dette område, da det er begrænset hvor mange udlægningsmuligheder du har med 4 liner 😊

Jeg startede ud med at hæfte et anker i begge ender af hovedlinen, men er gået lidt fra det igen. Fordelen er at lokkerne forbliver hvor de er, men ulempen er at udlægningen bliver noget mere besværlig, da man ikke kan gøre det fra én ende af. Hvis jeg finder de vise sten til hvordan man let benytter 2 ankre, så vender jeg tilbage med en opdatering 😊

Link

[Udlægning af lokkere på dybt vand](#)

[Transport af lokkere på pinde
formation af lokkere???](#)

[Jagten](#)

Reparation af lokkere

Det kan jo ske for enhver. Man vågner op efter en lille lur i prammen, misser lidt med øjnene og ser en and der har lagt sig mellem lokkerne. Man fatter bøssen og afgiver et dræbende skud til den enlige gråand man smed mellem de andre fordi den nu engang var med i båden. Men heldigvis er lokkere lavet af plastik og derfor lette at reparere. En loddekolbe og man kommer langt. Har man desuden en gammel lokker som alligevel er flækket, så kan man bruge denne som "reservedel". Vil man så gerne have malet anden også, så kan man købe noget flock til at gøre dette med.

Link

[Utætte lokkefugle](#)

[Trætte lokkefugle...](#)

Tilrigning af båden

Det er helt sikkert at du efter de første par jagter, vil finde nogle ting som du ville ønske var lidt lettere. Måske mangler du en hylde til prammen. Et dækken, så du kan holde vind ude, varme inde og generelt være bedre dækket. Måske har du ideen og også hvordan du vil føre ideen ud i livet. Måske mangler du lidt inspiration. Nedenfor skulle der være rigt med inspiration til diverse forbedringer til båden. Fra sæde, til maling af båden. Have fun!

Link

[Rygstøtte](#)

[Mens man venter - forbedringer og lidt "sjov"](#)

[bundbrædder/ryglæn](#)

[Konstruktion af motorbeslag](#)

[Åretolde](#)

[Overdækning af mandehul - hvad?](#)

[Skræddersyet langlandspram :D](#)

[Tilrig en kravlepram](#)

[En Langelænder bliver født](#)

[Maling til prammen](#)

Personlig udstyr

Igen vil jeg kun tage udgangspunkt i mine egne erfaringer. Så de næste par afsnit indeholder mine tanker og erfaringer med det udstyr som jeg har, og jeg vil derfor anbefale at man supplerer ved at tage en tur forbi artiklen om det personlige udstyr, på strandoghavjagt.dk under "udstyr" for at få god gennemgang af hvad der er vigtigt at vide. Billedet nedenfor er et godt udsnit af det udstyr som man bør overveje at have med/på, når man dyrker pramjagt.

Kilde: Carsten Holm Clausen (CHC)

Link

[Personligt udstyr](#)

Gevær

Da jeg startede mit pramjagt projekt, så var den eneste personlige udstyr, som jeg gik ud og købte, en halv-automatisk med syntetisk skæfte. Jeg kunne sagtens have brugt min scirocco O/U, men saltvand og træ gik jeg ikke ud fra var en særlig potent kombination, så derfor investeringen i et jagtgevær med syntetisk skæfte. At det blev en halvautomatisk kom sig af at Jimmi, som jeg havde mødt på skydebanen, selv brugte en Baikal mp 153 og var ganske glad for den. Med intet andet at gå efter, blev det en mp 153. Det var først senere, da jeg havde set den udmærkede film af Claus Lind Christensen; trækjagt på dykænder, at jeg hørte at ladningen måske er en anelse mere besværlig med en O/U da den skal åbnes meget for at stoppe patroner i, og pladsen er som regel trang i en pram. Men så igen. Der er mange som bruger både O/U og S/S, så det ville ikke være her jeg ville bruge pengene hvis man allerede havde et gevær og havde et stramt budget. Så længe det ikke er arvestykket man tager med på vandet ☺

Beklædning

Uha, der er meget at snakke om her! Og igen er der et område hvor man kan købe sig fattig hurtigere end en krikand kan tage turen over lokkerne! Derfor tog jeg også den minimalistiske tilgang til tingene. Så jeg kiggede på hvad jeg havde i skabet. Det vigtigste var at holde mig varm og tør og hvid. Hvid fordi jeg driver jagt på det åbne. Er det jagt under land i sivene, så er hvid nok ikke den bedste farve.

Skiundertøj havde jeg, jagtbukser og jagt skjorte havde jeg også, og begge dele var varme, så de blev inkorporeret i mit pramudstyr. En netundertrøje til at holde på varmen under skiundertøjet, en rullekrave udenpå, og så skjorten, så skulle den være i vinkel.

Som jakke havde jeg en gammel oilskins ¾ som jeg brugte på landjagt. Den røg også i posen. Handsker havde jeg til gengæld ikke nogen af, så der købte jeg et par som var vindtætte. Det beskytter dog ikke mod afkølingen hvis de bliver våde, men et triks er at have nogle latex-handsker under. Så er dine hænder altid tørre, og handskerne bibeholder deres vindbeskyttelse selvom de er våde.

Jeg har tidligere drevet en del kystfiskeri, så neopren waders havde jeg, og det kan kraftigt anbefales at bruge neopren....de er varme!

Så manglede jeg blot at gøre mig hvid. En hvid vand og vindtæt anorak er anbefalet, samt en hvid elefanthue. Jeg købte den hvide elefanthue, men sprang over anorakken. Jeg brugte i stedet en hvid malerdragt fra bauhaus til 20 kr. Den virkede fint. Der var lidt bøvl med lynlåsen, men ellers virkede den fortræffeligt. Har en ven som køber 2 af disse om året, så det er i hvert fald et billigt alternativ i stedet for anorakken. Jeg vil så nævne at jeg efterfølgende har købt anorakken for at få lidt mere vand og vindbeskyttelse.

Som note vil jeg nævne, at jeg kun én gang har haft alt tøjet på, og det var under den første pramtur i september. Det var ikke en succes. 16 grader og klædt på til -3 genererer en utrolig masse sved!. Var på vandet i går, 16.november 2011. 2 grader, og stadig uden jakken. Det blev dog køligt, men absolut ikke koldt.

Alternativet, som jeg tænker på at investere i, er flydedragten. Og den skal da også købes. For det første sparer den nogle lag, for det andet sparer den redningsvesten. Vel at mærke hvis flydedragten er CEE mærket. Og for det tredje så hader jeg at fryse, og når temperaturen kommer under frysepunktet og vinden tager til, så forudser jeg en forfrossen mand. Men det indkøb kommer, når jeg finder et tilbud eller konen forbarmer sig ☺

Diverse

Diverse dækker også over hvad jeg betegner som sikkerhedsudstyr, og lad os tage dette først.

Flydedragt eller redningsvest er et must. Ud over at det er med til at holde dig flydende, så sænker det også varmetabet, og derved dine chancer for at overleve en kæntring i december.

En telefon er ligeledes et must. Altid rart at kunne ringe hjem og sige at man bliver lidt forsinket og at hun for resten gerne må ringe til SOK! Jeg har ligeledes et vandtæt cover i blød gennemsigtig gummi, således at jeg kan holde telefonen tør og kan benytte den fra coveret.

Kilde: Torben N. Jensen

Jeg fandt ligeledes ud af at et kompas også er en rigtig god ting, og som jeg har tilføjet til mit kit. Jeg havde selvfølgelig læst at det var en del af sikkerhedspakken, men jeg havde jo min Iphone, og der er jo kompas i!...ja og GPS. Men en tåget mørk morgen på fjorden fandt jeg ud af at GPS'en ikke opdaterede sig særlig ofte, og at kompasset ikke var særlig præcis. Og desuden så er den afhængig af strøm. Havde jeg siddet på vandet uden nogen hjælpemidler, så var det ikke sikkert at jeg kom i land på den rigtige side af vejle fjord! Så det gamle spejder kompas er støvet af, og er smidt i kassen.

Apropos kasse, så fandt jeg efter de første par jagter ud af at en vandtæt kasse til opbevaring af diverse effekter er en rigtig god ting. Jeg købte selv en kasse i Bilka. 20kr, og den virker kanon. Den kan indeholde hvad jeg ønsker at holde tørt. Det samme princip er brugt som patronæske, men jeg må sige at et par ordentlige patronkasser er på ønskeseddlen her til jul☺. Det er bare lettere end den kasse jeg har, og plastposer. Men plastposer virker, og det gør kassen fra Bilka også. Igen et sted hvor man let kan spare.

Kilde: Torben N. Jensen

I min kasse har jeg også en pandelygte. En lommelygte fungerer fint, men det er en god ting at have lys med. Ikke for andet, så for at kunne signalerer til andre.

Ligger man langt for land, ville jeg nok også medbringe et par nødraketter. Når man tænker på at mand + pram syner meget lidt på vandet, så tænk på hvor lidt mand – pram syner.

Rensning af gevær

Selvom man ikke tror det, så vil der altid komme en smule vand på geværet. Enten skvulp, dis og tåge, eller fordi man har brugt geværet som Stikker, stage eller pagaj. Ønsker man at holde geværet i topform, så er det en god ide, at få det rensed godt efter hver tur på(i) vandet.

En god ide er først at skylle geværet med fersk vand. Derefter tørres det af, enten med klud eller luft. Lad geværet få stuetemperatur inden resten af rensningen påbegyndes, da der ellers er risiko for dannelse af kondensvand.

Generelt kan man sige at vand er det eneste der fjerner salt, og varme er det eneste der fjerner vand. Så hvis man renser geværet i kogende vand opnår man for det første at saltet bliver fjernet, olie og fedt opløst, og varmen sætter sig i stålet, hvilket hjælper med at få vandresterne til at fordampe hurtigt.

Geværet skilles ad, og enkeltdelene renses og gives olie. Hellere for meget end for lidt. Lad det stå godt fedtet ind i olie indtil næste tur, hvor det overskydende renses af. Det er vigtigt at rense overskydende olie af, da olie for det første fanger sand, og for det andet bliver stift i kulde.

Link

[Rensning af gevær efter strandtur](#)

Patroner

Her må jeg nok indrømme at mit nørd-gen gik kold. Ideelt set, så satte jeg mig ind i, ikke bare hastigheden påført de hagl jeg brugte, men også testede/tjekkede hastigheden af selvsamme patron i koldt vejr. Igen vil jeg blot stjæle et afsnit fra en af de efterhånden mange mailkorrespondancer mellem Carsten Holm og mig. Han kunne fornemme mit tomme blik da han læste korrektur på dette afsnit, og var så høflig at komme med nogle input således at andre (jer) ikke henfaldt til at få samme tomme blik i øjnene. Og nedenstående giver god mening, hvis man kigger på hvilke patroner, som der hvert år bliver lavet fællesindkøb af, og hvis man skæver til andre jægere. Går man efter nogle af nedenstående patroner, sejler man ikke helt ved siden af havneindgangen. De gør det alle godt i koldt vejr, og overholder minimums udgangshastigheden på 400 m/sek for stålhagl.

En stor del af de jægere jeg er sammen med, benytter patroner fra Jaguar Cal.12/70 32 gr.ca 417 m/s. Jaguar Cal. 12/76 28 gr. 500 m/s. Kent Faststeel Cal. 12/70 32 gr. ca. 417 m/s.

Jeg har overvejet kraftigt at benytte Black Cloud 12/76 35 gr. Ca.450 m/s (den med de kantede hagl) til motorbådsjagten. Men er bange for løbs sprængning. Mine overvejelser er at jeg har hørt og læst mig til at det skulle være en rigtig god patron som mindsker anskudninger betydeligt. Men kunne man nu begrænse det yderlig ved blot at skifte patron er man kommet godt skridt videre.

Jeg bruger selv Jaguar 12/70 32 gr. Nr. 3 til alt med undtagelse af gæs (hvis det er muligt at skifte) når jeg ligger i prammen. Til motorbådsjagten og gæssene bruger jeg samme patron bare i str. 2.

Noget jeg dog også vil nævne, både fordi det er en rigtig god ide, og for at sparke til min dårlige samvittighed, er en patronetest. Find et sted hvor du må teste patroner, enten gennem én du kender, en skytteforening, eller din jagtforening. Anskaf et par stolper, en hæftemaskine og noget 120*120 papir/pap. Stopperne i jorden, papiret hæftet på stolperne, udskridt 35m, og skyd. Herved kan du se dit skudbillede med din valgte patron, og den choke du har i geværet. Dette er meget forenklet og du bør læse nedenstående links for at få lavet testen ordentligt. Men det er en kanon test at få lavet, og det vil helt sikkert hjælpe dig til at finde en patron, som giver et godt skudbillede med dit gevær. Om ikke andet, så vil det give dig en tro på at din patron sætter et godt skudbillede. For igen, hvis du ikke tror på at det virker, så gør det som oftest ikke! Nøjagtigt som med udlægningen af lokkere. Tror man ikke på det, føler man ikke det virker. Så ved at gennemføre en test, eliminerer du endnu en variabel.

Link

[Haglstrørrelse og dækning.](#)

(ekstern link; Patronetest.dk)

[Prøv patronen](#)

(ekstern link; Huntersmagazine.dk)

[Stålhagl balistik](#)

(ekstern link; Youtube)

Hvor må man jage?

Revir.... Dette var jo én af de primære årsager til at jeg slog mig på pramjagten. Du var ikke bundet af at skulle leje/eje lagt. Jeg skulle ikke bekymre mig om konsordie pladser og de til tider, eksorbitante beløb man skal betale for at komme ind. Jagten på vandet er fri for alle.....og gratis! Eller dvs. helt gratis var det jo ikke. Prammen skulle jo købes, geværet og lokkere ligeså. Der skulle lidt yderligere udstyr til, lidt dimser og dippedutter.....men det er jo grej, så det tæller vel ikke? ☺. Men set i lyset af at det for det meste er engangsinvesteringer, så vil dette med tiden blive ret billigt at gå på pramjagt.

Men hvor skulle jeg jage? Kim Worms bog gav, som vanligt, en del input til hvilke områder der kunne være interessante. Hvad man skulle kigge efter etc. Jeg vil ikke gå i dybden, da hvad man kigger efter kommer meget an på hvilken form for jagt man ønsker at dyrke. Men Googlemaps er et kanon værktøj i søgningen efter jagtområder. Du kan se vanddybder (dog ikke dybdeangivelser), vige, rørskove etc etc. Alt hvad man har brug for. Om der er ænder fortæller den dog intet om. Men jeg fandt mig et par områder tæt på hjemmet, og fik positionen bekræftet som værende et godt sted at smide prammen.

Men herefter slog det mig at der vist var nogle begrænsninger i forhold til byområder! Her kom skov og naturstyrelsens hjemmeside omkring jagtbegrænsninger på fisketerritoriet ind i billedet. Med farvekoder giver den et godt overblik over hvilke begrænsninger, der er i forhold til diverse jagtformer (træk og motorbådsjagt) og mht. til fredningsbælger i forhold til by og sommerhuszoner.

Link

[Jagtbegrænsninger på fisketerritoriet](#)

Forberedelse og tilberedning af vildt.

Her kommer på et tidspunkt et afsnit omkring hvordan man får, plukker vildt, og hvorledes man med fordel kan tilberede vildtet. Ganske kort kan anbefales at man kigger på nedenstående links.

Link

[Jægerkøkkenet på strandoghavjagt.dk](http://www.strandoghavjagt.dk)

[Vildtkokken](#)